

ASBÜ

www.asbu.edu.tr

Hükümet Meydanı No: 2 Ulus - Altındağ / ANKARA
Tel: 0.312 596 44 44 - 45 - Faks: 0.312 596 48 63
E-Posta: bilgi@asbu.edu.tr

@ f asbuedu

asbu.edu.tr

ASBÜ BÜLTEN

Yeniden Kullan
Ekolojik Bilinci Geliştirme ve
Sosyal Paylaşım Projesi

@ f asbuedu

asbu.edu.tr

YENİDEN KULLAN

Ekolojik Bilinci Geliştirme ve Sosyal Paylaşım Projesi

Doğal kaynakların kullanımı konusunda bilinçli davranmanın öneminin her geçen gün arttığı günümüz dünyasında, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi sürdürülebilir ve çevreye duyarlı bir kampüs yaşamını desteklemektedir. ASBÜ'nün bu alanda iki ana hedefi vardır: Öncelikle sürdürülebilir, çevreye duyarlı bir kampüs oluşturmak. İkinci olarak, sosyal bilimler odaklı bir üniversite olarak sürdürülebilir uygulamalar hakkında sosyal araştırmalar yapmak ve bu alanda sadece öğrencileri değil toplumu da bilinçlendirecek projeler üretmektir.

Üniversitenin bu vizyonu çevresinde şekillenen **"Yeniden Kullan: Ekolojik Bilinci Geliştirme ve Sosyal Paylaşım Projesi,"** modern yaşamdaki tüketim alışkanlıklarının ekolojik sistemdeki etkileri üzerinde farkındalık yaratmayı ve alternatif tüketim modellerini teşvik etmeyi hedefleyen bir proje olarak ortaya çıktı. Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi öğretim üyelerinden Dr. Nagihan Gür ve Dr. Sevim Kebeli'nin yürütücülüğünü üstlendiği bu sosyal sorumluluk projesi, gösterişçi tüketim kültürünün ekolojik zararlarına dikkat çekmeyi ve ikinci el eşya tüketimini özendirme amaçlamaktadır.

"Yeniden Kullan" projesi ASBÜ mensupları ve öğrencilerinin büyük ilgi ve desteğini görmüştür. Projenin yürütülmesinde, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Erol Kahveci'nin, Fakülte Sekreteri Nihal Tekin ve Dekan Sekreteri Berfin Asuman'ın ve tüm fakülte mensuplarının önemli katkıları olmuştur. Ayrıca tüm ASBÜ mensupları, cömert bağışları ve sergi açılışına sağladıkları desteklerle bu projenin sürdürülebilirliğine önemli katkılar sağlamışlardır.

Üniversite mensuplarının başışladıkları çeşitli tüketim malzemeleri (kıyafet, ev gereçleri, kırtasiye ürünleri vb.) 2017 yılından bu yana kampüsün çeşitli alanlarında açılmış dört farklı sergi ile ücretsiz olarak ASBÜ mensuplarının ve öğrencilerinin kullanımına sunulmuştur. Bu sergilerin sonuncusu, 15 Mayıs 2018 tarihinde, Üniversitemizin tarihî Rektörlük binasında açılmıştır.

Yoğun ilgi gören serginin açılışında sayın Rektörümüz Prof. Dr. Mehmet Barca, gösterişçi tüketim kültürünün ekolojik zararlarına ve ikinci el eşya tüketiminin önemine vurgu yapan bir konuşma yapmıştır. Konuşmanın sonunda "Yeniden Kullan" projesine sürekli destek sağlayacağına vurgu yapan Prof. Dr. Mehmet Barca, proje başışları için tarihî Sümerbank binasında müstakil bir mekânın tahsisin yapılacağını müjdesini vermiştir. Sümerbank binasında görünür bir alanda bulunacak bu mekânın, "Yeniden Kullan" projesi kapsamında başışlanan tüketim malzemelerinin sürekli sergileneceği ve Ulus halkının da kullanımına açık bir mağazaya dönüştürülmesi planlanmaktadır. Burada sergilenecek başışlanmış malzemeler cüzi bir fiyatla satılacak ve elde edilen gelirler, ihtiyaç sahibi öğrencilere destek bursu olarak tahsis edilecek ve onların eğitimine destek sağlayacaktır.

Dünyanın Kaynakları Sınırsız Değil!

Aşırı tüketimin dünyanın kaynakları üzerindeki etkisi çok önemli boyutlarda. Son 50 yılda modern insanların kendinden önce gelen insanlığın binlerce yılda tükettiğinin toplamından daha fazlasını tüketmekte olduğu rapor edilmektedir. World Wildlife Fund'ın yayınladığı bilimsel çalışmalara dayanan rapora göre insanlar bu hızda tüketmeye devam ettikleri takdirde 2050 yılına gelindiğinde dünyanın kaynakları tükenmiş olacak ve yeryüzündeki yaşam tehlike altında kalacaktır. Sadece bu rakam bile modern insanların tüketim oranlarının dünyanın kaynaklarına nasıl ağır bir yük getirdiğini gözler önüne sermektedir. Eskiden sadece az bir elit kesimle sınırlı olan tüketim kültürü günümüzde orta sınıfı tanımlar hale gelmiştir. Yani günümüzde gelişmiş ülkelerde toplumun büyük bir kısmı ihtiyaçlarının çok ötesinde tüketmektedir.

Günümüzde alışveriş bir yaşam tarzı, bir hobi haline geldi, hatta bir bağımlılığa dönüştü. Alışveriş merkezleri, yayın organları, medya ve internet sürekli bizi reklam bombardımanına tutuyor, yeni moda ve stilleri takip etmeye teşvik ediyor. Hızlı moda da yeni çıkan trendleri çok fazla para harcamadan takip edebilmemizi mümkün kılıyor. Peki, bütün bu tüketim kültürünün ve hızlı modanın "gerçek maliyeti" nedir?

İnsanların tüketimindeki artış uzun vadede dünyanın kaynaklarını ve insanlığın ve dünyadaki canlıların geleceğini çok ciddi bir tehdit altında bırakmaktadır. Tüketim ve dolayısıyla üretimdeki artış dünyanın sularının asitleşmesine, toprak ve su kaynaklarının tükenmesine, toprak erozyonuna ve çevre kirliliğinde ve atıklarında ciddi artışa neden oluyor. Moda endüstrisi petrol endüstrisinden sonra dünyada en çok kirliliğe yol açan endüstridir. Yalnızca bir tişört üretiminde 2720 litre su kullanılmaktadır. Buna boya tekniklerinden kaynaklanan su kirliliği ve ekosisteme zarar veren hammadde üretim bilgileri özellikle pamuk üretiminde kullanılan yüksek derecede toksik tarım ilaçlarını, polyester gibi kumaşların hammaddesi olan petrolün çıkarılması ve işlenmesi gibi süreçleri de eklenince dünyaya ve çevreye verilen hasarın boyutu çok büyük oluyor.

Durum böyleyken tüketim sektörünün ısıtılı dünyasının arkasında yatan çevresel zararları ve insan sağlığına oluşturduğu tehdidi görmemezlikten gelebilir miyiz? İnsanlığa ve gelecek kuşaklara sadece ihtiyacımız çerçevesinde tüketmeyi ve tüketim kültürünün bir parçası olmamayı borçluyuz. Her bir eşyanın üretimi için dünyanın sınırlı olan kaynaklarının kullandığını hatırlamalı ve ihtiyaçlarımız çerçevesinde alışveriş yapmalı ve eşyalarımızı gereken özen ve saygıyla kullanmalıyız. Kullan-at tarzında üretilen düşük kaliteli ürünler yerine kaliteli ve doğaya ve insana saygılı bir şekilde üretilen ürünler satın almayı tercih etmeliyiz. Bu bağlamda yeniden kullanmak iyi bir alternatif tüketim şeklidir. **Yeniden kullanmanın ekolojik yararları:**

Yeniden kullanmak tüketimin çevreye olan etkisini azaltır! İhtiyacınız olan bir eşyayı veya giysiyi ikinci el satın aldığınızda yeni bir ürünün üretilmesini engellemiş olursunuz. Unutmayın ki ne kadar alışveriş yaparsanız üreticiler yenisini üretirler. Siz satın almayarak üretim zincirini kontrol etme gücüne sahipsiniz.

Kullanılmadığı için başışlanmış olan veya ikinci el olarak satılan bir ürün aldığınızda o ürünün atığa dönüşmesini de engellersiniz. Ürünün kullanım süresince kullanılmasına, onun üretilmesinde kullanılan kaynakların bir amaca hizmet etmesine olanak tanırırsınız.

Ekonomik Avantajları

İkinci el eşyalar çok az dahi kullanılmış olsalar mağazadan satın alacağınız eşyalara göre çok daha ucuzdurlar ve bu yönüyle ekonomiktirler. Mağazadan hızlı moda tarzında üretilmiş düşük kalitede bir ürün alacağımıza aynı fiyata ikinci el olan daha kaliteli bir ürün satın alabilirsiniz. Sadece ucuz ve ekonomik bir tüketim modeli olarak değil, daha çevreci, insanlığa ve canlılara saygılı bir tüketim modeli olarak ikinci el tüketimi göz önünde bulundurmalıyız.

2 <https://www.worldwildlife.org/stories/the-impact-of-a-cotton-t-shirt>

Tüketim Kültürüne Karşı Koymak

Toplum olarak çok tüketiyoruz ve çoğu zaman ihtiyacımız olduğu için değil, moda olduğu için, reklamlarla, çevremizdeki mesajla bize her zaman yeni çıkan şeyleri takip etmemiz gerektiği mesajı verildiği için alışveriş yapıyoruz. Sürekli yeni çıkanları takip etmek ve daha yenisini, son modelini istemek ruhumuzu da yoruyor, kredi borçları da özgürlüğümüzü bizden alıyor. Farkında bile olmadan benimsediğimiz toplumsal kodları sorgulamadan tüketim kültürünün dışına çıkmamız zordur. Sadeliği, bilinçli tüketimi seçtiğinizde bir zamanlar ait olduğunuz tüketim dünyasının da büyüü üzerinde etkisini kaybedecek. Unutmayın ki hiçbir değişim küçük değildir. Belki bütün dünyayı değiştiremeyiz, ama işe kendimizi değiştirerek başlayabiliriz. "Kelebek etkisi" olarak adlandırılan küçük hareketlerin küresel etkileri olabileceğine dair felsefeye göre bütün değişimler ufak adımlarla başlar. Siz bilinçli bir tüketicisi olduğunuzda, doğaya saygılı seçimler yaptığınızda çevrenizde kendi küçük etki alanınızı yaratabilirsiniz.

Değişim için;

- Sahip olduklarınızla yetinin. Zaten şimdiden birçok şeye sahip olduğunuzun farkında olun.
- Kültürel olarak size sürekli tüketmeniz gerektiği mesajının verildiğinin farkında olun ve bilinçsiz tüketimin size ve çevreye verdiği zararı fark edin.
- Sosyal beklentiler, geçici hevesler ve ihtiyaçlarınızı birbirinden ayırmayı öğrenin.
- İhtiyaçlarınız için alışveriş yapın. Bir ürünü satın almadan önce arkadaşlarınızdan ödünç almak veya ürünün ikinci elini almak gibi seçenekleri de değerlendirin.

En önemlisi, değişim için "Yeniden Kullan"ın! Siz de sadeleşmeyi ve bilinçli bir tüketicisi olmayı seçebilirsiniz. "Yeniden Kullan" projesi bu bağlamda hem evinizdeki kullanmadığınız eşyalardan, giysilerden kurtulmanıza, hem de edinmek istediğiniz yeni eşyaları bütçenize ve çevreye saygılı bir şekilde elde etmenize yardımcı olacaktır.